

ΜΝΗΜΕΣ & ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΡΑΝΟΥ

ΔΩΡΕΑΝ ΔΙΑΝΟΜΗ ΑΠΟ ΤΟ ΣΥΛΛΟΓΟ
ΣΤΗ ΓΙΟΡΤΗ ΚΕΡΑΣΙΟΥ 2007

**Α' ΚΥΚΛΟΣ
ΑΠΟ ΤΟ ΜΟΡΦΩΤΙΚΟ ΣΥΛΛΟΓΟ ΚΑΡΑΝΟΥ "Η PIZA"**

ΜΝΗΜΕΣ ΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΑ ΚΑΡΑΝΟΥ (Σύντομο Ιστορικό)

Τα Καράνου ή Καρανοσκάφιδα είναι ένα χωριό της επαρχίας Κυδωνίας που ρίζωσε στους πρόποδες των Λευκών Ορέων στο 25 χιλιόμετρο Χανιά Ομαλού και σε υψόμετρο 550 μέτρα.

Κατοικείται από περίπου 50 οικογένειες και 200 κατοίκους με κύριες ασχολίες τη γεωργία (ελιές, κερασιές, αμπέλια) και τη κτηνοτροφία.

Αποτελείται από 6 γειτονίες ζεφυτρωμένες μέσα στο καταπράσινο τοπίο, περιτριγυρισμένες από αιωνόβιες ελιές που μαρτυρούν και τη ιστορία του χωριού. Τα Κωνσταντουλιανά ή Κουτρουπιανα, τα Καράνου ή Μουραθιανά, τα Σκαφιδάκια, οι Πάνω και οι Κάτω Καρές, τα Μποριανά και το Κερατίδι.

Η αγάπη και ο σεβασμός στις παραδόσεις του τόπου μας και το πάθος της δημιουργίας των ανθρώπων του μικρού αυτού χωριού ενέπνευσαν στους νεώτερους μια σειρά από δραστηριότητες που αναφέρονται παρακάτω:

1). Το 1973 ιδρύθηκε ο ΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΑΡΑΝΟΥ “Η PIZA” αποτελούμενος από 95 μέλη και ενεργοποιήθηκε σε μια σειρά λαογραφικών εκδηλώσεων.

2). Το 1982 έγινε πρώτη “ΓΙΟΡΤΗ ΚΕΡΑΣΙΟΥ” που γιορτάζεται και μέχρι σήμερα για 23 συνεχή χρόνια, μια πρωτοποριακή λαογραφική και μουσική εκδήλωση.

3) Από το 1987 καθιερώθηκε και γιορτάζεται παράλληλα με τη Γιορτή Κερασιού η Γιορτή της Αγρότισσας στο μνημείο που βρίσκεται στην πλατεία του χωριού.

4) Το 1991 δημιουργήθηκε “ΤΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΤΜΗΜΑ” του Συλλόγου με περίπου 20 βιωματικούς γλεντιστάδες που ξόδεψαν απλόχερα το μεγαλύτερο κομμάτι της ζωής τους στο τραγούδι, στο χορό

και στη φιλοξενία.

5). Αξίζει να σημειωθεί ότι την ίδια χρονιά συμμετείχε στις καλλιτεχνικές εκδηλώσεις στο "ΗΡΩΔΕΙΟ" των Αθηνών σε μια αναπαράσταση παραδοσιακού γάμου με λαογραφικά συγκροτήματα από όλη την Ελλάδα.

6). Το 1992 έγινε το 1^ο συνέδριο ριζίτικου τραγουδιού με τη συμμετοχή όλων των πολιτιστικών συλλόγων, σχολών και μεγάλο αριθμό σημαντικών εκφραστών του ριζίτικου τραγουδιού της παράδοσης από όλο το Νομό.

7). Το 1995 και 1996 έγινε βραδιά για το νάκλι-ανέκδοτο με τη συμμετοχή πλήθους πρωταγωνιστών και θεατών.

8). Το 1998 ιδρύθηκε ο Αγροτικός Συνεταιρισμός Γυναικών Καράνου "ΗΑΓΡΟΤΙΣΣΑ" που έχει παρουσία με τα προϊόντα που κατασκευάζει σε όλες τις εκθέσεις που γίνονται στα Χανιά όπως και σε αρκετές επιχειρήσεις και καταστήματα.

Στη φετεινή << Γιορτή Κερασιού >> σκοπός είναι να δώσουμε στους επισκέπτες μας ένα δείγμα από τα "τιμαλφή" της μουσικής ριζίτικης παράδοσης μας, γνήσιο, ανόθευτο από ξενικές επιδράσεις, όπως μας παραδόθηκε από χωριανούς που δεν υπάρχουν πια στη ζωή. Υπάρχουν όμως ζωντανοί στη μνήμη μας, γιατί κράτησαν "αντισκάρι" σε δύσκολα χρόνια ώστε να μείνει αλώβητη η πολιτιστική μας κληρονομιά. Ας αποτίσουμε φόρο τιμής στους αξέχαστους αυτούς φρουρούς .

Οι καταγραφές των τραγουδιών είναι αυθόρμητες μέσα από γλέντια, πανηγύρια, και εκδηλώσεις. Οι εγγραφές είναι οι περισσότερες ερασιτεχνικές, χωρίς ιδιαίτερη ποιότητα ακουστικής όμως καταγράφεται η ιδιαιτερότητα της κάθε μιας φωνής με το σκοπό και το χρώμα της δικής μας περιοχής.

Ακολουθούν τα τραγούδια και οι σκοποί των, με μαντινάδες και λίγες οργανικές γέφυρες.

ΤΡΑΓΟΥΔΟΥΝ ΜΕ ΣΕΙΡΑ ΗΛΙΚΙΑΣ

1. ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ: ΧΑΝΙΩΤΙΚΟΣ ΣΥΡΤΟΣ ΜΕ ΘΙΑΜΠΟΛΙ.
ΠΑΙΖΕΙ Ο ΡΟΜΠΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ
2. ΦΡΑΓΓΕΔΑΚΗΣ ΕΥΤΥΧΙΟΣ ΤΟΥ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ (1897-1987).
ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΟ ΚΕΡΑΤΙΔΙ ΤΟ 1980 ΣΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ «ΑΝΑΝΤΡΑΝΙΣΣΑ ΤΑ
ΜΑΘΙΑ ΜΟΥ» ΚΑΙ ΣΥΝΟΔΕΥΕΙ ΤΗ ΜΑΝΤΙΝΑΔΑ Ο ΦΡΑΓΚΕΔΑΚΗΣ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ (1916 -1986).

**Τα μάθια μ' αναντράνισα κάτω στσ' ανύδρους κάμπους
Θωρώ 'να ποταμό θολό, θολό και βουρκωμένο.**

Και απού τον δει τρεχάμενο, λέει τον και κοιμάται
κι εκείνος σέρνει μέσα του δέντρα ξεριζωμένα
και σέρνει κι ένα νιο καλό, συνοροπαντρεμένο.
Κι ακόμη ο γάμος του κρατά και οι τάβλες του 'ναι στρωμένες.
Κι ακόμη τα στεφάνια του, του λιβανιού μυρίζουν,
του λιβανιού και του κεριού και τ' άγιον Ευαγγέλι.
Κι ανάμεσα στον ποταμό θωρώ 'ναν καβαλάρη,
άσπρος ο νιος, άσπρα φορεί, μαύρο 'χει καβαλάρη.

MANTINADA

Ως ξεχωρίζει το νερό από τσ' ελιάς το λάδι
έτσα θα ξεχωρίσουμε και ο νους μας δε το βάνει.

3. ΦΥΤΡΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΥ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ (1898-1985). ΕΓΓΡΑΦΗ
ΤΟ 1983 ΣΤΑΧΑΝΙΑ ΣΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ «ΠΡΟΒΑΛΕΤΕ ΦΩΝΙΑΞΕΤΕ».

Προβάλετε, φωνιάξετε στσοι Λάκκους και στ' Ορθούνι
να 'ρθουν του Λαμπαθέν οι γιοι και του Μπιμποσταμάτη

κι ένα λαγό ετόπωσα στου Κάτω Δρυ τον πόρο,
να μη θαρρούν πως είν' λαγός να πρεμαζώνουν σκύλους
απού 'χει άρματα ας βαστά κι απού δεν έχει ας εύρει.

4. ΠΡΟΒΙΔΑΚΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ ΤΟΥ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ (1904-1992).
ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΑ ΚΑΡΑΝΟΥ ΤΟ 1990 ΣΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ «ΑΥΡΙΟ
ΜΙΣΕΥΓΕΙ Ο ΜΑΥΡΙΑΝΟΣ».

Αύριο μισεύγει ο Μαυριανός κι αύριο καβαλικεύει
κι όντεν εκαβαλίκευγε ο Μαυριανός το μαύρο,
τα ντρίντρινα του τρίζανε κι οι μόσκοι του μυρίζαν
και τ' αργυρό του ντου το σπαθί.

ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ ΣΕ ΚΑΘΕ ΣΤΡΟΦΗ
Λεμόνια μου και κιτριά και όμορφη σγουρή, ξανθή μου κοπελιά.

5. ΚΟΤΣΙΦΑΚΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ ΤΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ (1906-1982).
ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΕ ΓΛΕΝΤΙ ΣΤΑ ΚΑΡΑΝΟΥ ΤΟ 1974 ΣΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ «ΟΠΟΙΟΣ
ΣΤΟΝΑΔΗ ΚΑΤΕΒΕΙ»

Όποιος στον Αδη κατεβεί να μη το λησμονήσει
να παει στα εννιά χωριά στο Έλος και στη Λίμνη
να πάει να βρει τους αρχηγούς Σκαλίδη και Κορκίδη
το γέρο Πολιούδόβαρδα, το γέρο και το νέο
να τωνε πει τα νεϊκά που 'χουν επιθυμία
πότε ελευθερωθήκαμε από την τυραννία
και ο Τούρκος δε δικάζει μπλιο...

ΜΑΝΤΙΝΑΔΑ

Πονείς παντέρμη μου καρδιά πονείς μα δέ γροικάσαι
Και απού σε κάνει και πονείς μετά δε σε λυπάται

6. ΒΑΤΟΛΑΚΙΑΝΟΣ ΣΥΡΤΟΣ.

7. ΦΡΑΓΓΕΔΑΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΤΟΥ ΓΕΩΡΓΙΟΥ (1906-2000).
ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ ΤΟ 1983 ΣΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ «ΕΝΑΣ ΕΙΝΑΙ Ο
ΚΥΡΙΟΣ».

Ένας είν' ο Κύριος
ο Μεγαλοδύναμος
κι εμείς σ' Αυτόν πιστεύουμε
δοξάζουμε Σε, Κύριε.

Δεύτερον η Παναγιά
Ένας είν' ο Κύριος
ο Μεγαλοδύναμος
κι εμείς σ' Αυτόν πιστεύουμε
δοξάζουμε Σε, Κύριε.

Τρίτον η γι' Αγιά Τριάδα
δεύτερον η Παναγιά
Ένας είν' ο Κύριος
ο Μεγαλοδύναμος
κι εμείς σ' Αυτόν πιστεύουμε
δοξάζουμε Σε, Κύριε.

Τέσσερις οι Ευαγγελισταί
τρίτον η γι' Αγιά Τριάδα
δεύτερον η Παναγιά

Ένας είν' ο Κύριος
ο Μεγαλοδύναμος
κι εμείς σ' Αυτόν πιστεύουμε
δοξάζουμε Σε, Κύριε.

Πέντε απάρθενοι σοφαί
τέσσερις Ευαγγελισταί
τρίτον η γι' Αγιά Τριάδα
δεύτερον η Παναγιά
Ένας είν' ο Κύριος
ο Μεγαλοδύναμος
κι εμείς σ' Αυτόν πιστεύουμε
δοξάζουμε Σε, Κύριε.

8. ΠΡΟΒΙΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ (1909-1999). ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΑ ΧΑΝΙΑ ΤΟ 1996 ΣΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ «ΜΑΝΑ ΧΙΟΝΙΖΕΙ ΣΤΑΒΟΥΝΑ».

Μάνα χιονίζει στα βουνά και βρέχει στη μαδάρες,
ξένος περνά απ' την πόρτα μας ογρός και χιονισμένος
μάνα μου, κι ας τ' ανοίξουμε του ξένου να μπει μέσα.

- Μωρή ψωμί δεν έχουμε, τον ξένο τι τον θέλεις;
- Μάνα στο φούρνο το πουλούν και μπέψε με να πάρω.
- Κόρη κρασί δεν έχουμε τον ξένο τι τον θέλεις;
- Μάνα στη γειτονιά 'χουνε και μπέψε να αγοράσω.
- Κόρη ρούχα δεν έχομε, ο ξένος να πλαγιάσει.
- Μάνα το φουστανάκι μου σκεπτάζει και τα δυο μας.

9. ΦΡΑΓΓΕΔΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΤΟΥ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛA (1913-1992) ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΕ ΓΛΕΝΤΙ ΣΤΑ ΚΑΡΑΝΟΥ ΤΟ 1974 ΣΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ «ΤΟΥΤΕΣ ΟΙ ΜΕΡΕΣ ΤΟ 'ΧΟΥΝΕ».

Αυτές οι μέρες το 'χουνε, τούτες οι γι' εβδομάδες
κι απού 'χει φίλο τον καλεί, δικό τον πρεμαζώνει
κι απού 'χει αγάπη στα μακριά, γράφει γραφή και μπέμπει
και γράφει και στ' οξώγραμμα, δυο λόγια και του λέει
-Ξένο δεν τα βαρέθηκες, τα ξένα να γυρίζεις
τα χαμηλά προσκέφαλα, τ' ανύπλυτα σεντόνια
και τ' ακοσκίνιστο ψωμί, το' αγκάλης δε θυμάσαι;

MANTINADA

Ωστε να στέκουν τα βουνά να μη σας βλάψει ο χάρος
γιατί και εγώ θα περπατώ με το δικό σας θάρρος.

10. ΜΟΥΖΟΥΡΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ (1914-1984). ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΑ ΣΚΑΦΙΔΑΚΙΑ ΤΟ 1977 ΣΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ «ΑΦΗΣΕΤΕ ΤΣΑΘΙΒΟΛΕΣ».

Αφήστε τοι το' αθιβολές και τα ροζοναμέντα
και μην τα ροζονάρετε μην τα μεταδηγάστε
γιατί ο καημένος ο άνθρωπος μια λίτρα
κρέας γεννάται, λιοντάρι καταστένεται.

11. ΚΟΤΣΙΦΑΚΗΣ ΒΑΡΔΗΣ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ (1915-2001). ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΤΑ ΚΑΡΑΝΟΥ ΤΟ 1974 ΣΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ «ΜΑΝ' ΕΜΠΑ ΣΤΟ ΠΕΡΒΟΛΙ ΜΑΣ».

Μάν' έμπα στο περβόλι μας, να ιδείς τα' πωρικά μας
να ιδείς το ρόδο πτως αινθεί, το μήλο πτως μυρίζει
να ιδείς τον κιτροβάσαρμο μια λυγερή τη σέρνει
μια μαυρομάτα, μια ξανθή, που λαχταρά η καρδιά σου.

γ

MANTINAΔA

Σαν το βαρύ γλυκό καφέ που πίνουν οι αγάδες
Έτσα είναι και η παρέα μας γεμάτη νοστιμάδες.

12. ΜΑΥΡΙΔΑΚΗΣ ΜΑΝΩΛΗΣ ΤΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ (1920-2005). ΕΓΓΡΑΦΗ ΣΕ ΒΑΦΤΙΣΗ ΣΤΑ ΣΚΑΦΙΔΑΚΙΑ ΤΟ 1995 «ΤΟΥ ΤΗ ΝΥΧΤΑ ΤΗΝ ΑΠΟΠΑΝΩ».

Μάνα μου μάνα, γλυκειά μου μάνα, γλυκειά μου μάνα και μαυρομάνα,
τούτη τη νύχτα και την παράνω, και την παράνω, την παραπάνω.

Αητός κατέβηκε να κυνηγήσει και να τρυγήσει.

Δεν εκυνήγα λαγούς γη λάφια, μόν' εκυνήγα δυο μαύρα μάθια.
Μαύρα ματάκια, κόκκινα χείλη, έβγα μικρή μου στο παραθύρι.
Να ιδής τον ήλιο και το φεγγάρι, να ιδής το νέο που θα σε πάρει.
-Γαϊτάνι πλέκω και δεν αδειάζω, δε μου βιολεί, να κουβεδιάζω.
-Ανάθεμα το και το γαϊτάνι και απού το πλέκει και απού το βάνει.

MANTINAΔA

Να ανοίξω θέλω την καρδιά και μέσα θα σας βάλω
και θα τσακίσω τα κλειδιά να μη σας ξαναβγάλω.

Αχι και να γυρίζανε τα νιότα τρία ζάλα
και να το ξαναβύζανα τσή μάνας μου το γάλα.

13. ΠΕΝΤΑΡΑΚΗΣ ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΟΥ ΑΛΚΙΒΙΑΔΗ (1926-2006). ΕΓΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΖΩΝΤΑΝΗ ΕΚΠΟΜΠΗ ΣΤΟ ΡΑΔΙΟ ΡΙΖΙΤΕΣ ΣΤΟ ΚΑΣΤΕΛΙ ΧΑΝΙΩΝ ΤΟ 2005 ΣΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ «ΑΥΓΗ ΤΣ' ΑΥΓΗΣ ΘΑ ΣΗΚΩΘΩ».

Αυγή τσ' αυγής θα σηκωθώ, 'που του βουνού τη ρίζα
να σύρω να ξημερωθώ, βουνό μου στη κορφή σου,
να κάμω κύκλο στο βουνό, βόλιτα στη Μαδάρα
να βρω μια πέτρα ριζιμιά να διπλωθώ να κάτσω
ν' ακούσω γερακιού φωνή και φάλκο να λαλήσει
ν' ακούσω και την πέρδικα την πολυπλούμισμένη.

MANTINADA

Σαν είναι ο τράος δυνατός δεν το 'ναι στένει η μάντρα
ο άντρας κάνει τη γενιά και όχι η γενιά τον άντρα.

“Ακολουθεί συρτός ΛΑΚΙΩΤΙΚΟΣ ”.

14. ΠΕΝΤΑΡΑΚΗΣ ΜΑΝΟΛΗΣ ΤΟΥ ΑΛΚΙΒΙΑΔΗ (1932-2000). ΕΓΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΕΡΤ ΣΤΑ ΚΑΡΑΝΟΥ ΤΟ 1981 ΣΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ «ΤΟΝ ΠΛΟΥΣΙΟΙΓΩΡΓΗ ΗΥΡΗΚΑ ΣΤΑ ΟΡΗ ΚΑΙ ΕΚΟΙΜΑΤΟ».

Τον πλούσιο Γιώργη ηύρηκα στα όρη και εκοιμάτο
κι είχε τ' αέρι σκέπτασμα και τα χαλίκια στρώμα
και τ' αργυρό ντου το σπαθί ώριο προσκεφαλάδι,
Σιμώνων και ξυπνώ τονε, λέω τ' αδέρφι γειά σου
- Ήντα γυρεύεις Γιωργ' επά εις την ξερομαδάρα
- Τα στείρα μας εχάσαμε κι ήρθα να τα γυρεύγω
κι εγύρεψα τα βορεινά και νοτικά δεν τα 'βρα
κι επιαστ' αντάρα στα βουνά και καταχνιά στοι ρίζες
και πτορπταώ θλιφτά θλιφτά και παραπονεμένα.

15. ΜΠΟΡΑΚΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ ΤΟΥ ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ (1934-2006). ΕΓΓΡΑΦΗ ΑΠΟ ΖΩΝΤΑΝΗ ΕΚΠΟΜΠΗ ΣΤΟ ΡΑΔΙΟ ΡΙΖΙΤΕΣ ΣΤΟ ΚΑΣΤΕΛΙ ΧΑΝΙΩΝ ΤΟ 2005 ΣΤΗΝ MANTINADA «ΜΑΖΕΥΩ ΤΑ KOMMATIA MOY».

MANTINADA

Μαζεύω τα κομμάτια μου και συναρμολογώ ντα
κι όμως μου λείπουνε πολλά και πάλι αναζητώ ντα.

16. ΣΥΡΤΟΣ ΤΣ' ΑΥΓΗΣ.

ΜΟΥΣΙΚΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗ

ΒΙΟΛΙ: ΠΟΛΥΧΡΟΝΑΚΗΣ ΘΟΔΩΡΗΣ
ΛΑΓΟΥΤΟ: ΧΑΡΤΖΟΥΛΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΛΑΓΟΥΤΟ: ΜΠΑΡΙΩΤΑΚΗΣ ΜΙΧΑΛΗΣ

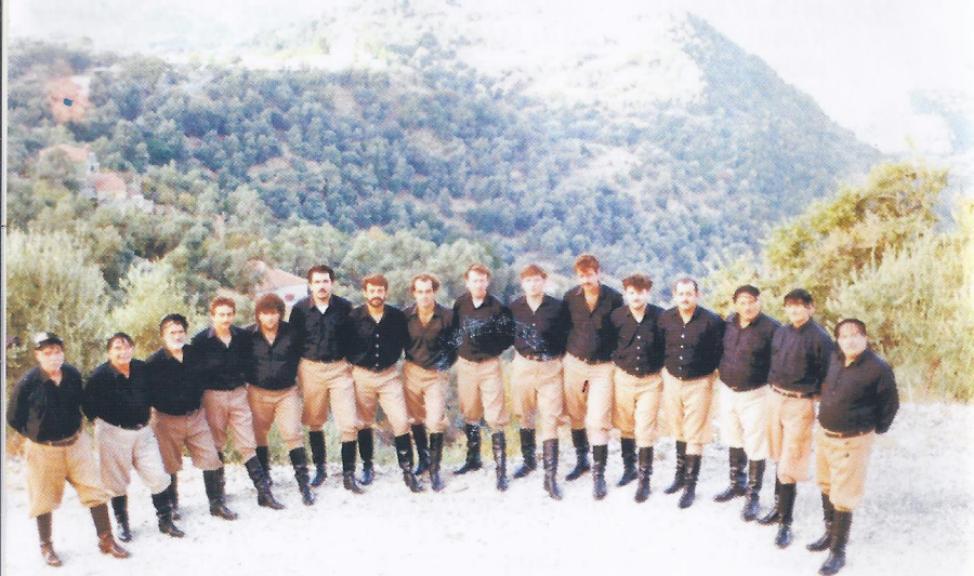
Τα συρτά έχουν γραφτεί από ζωντανή εκπομπή με τη Καρανιώτικη παρέα στο Ράδιο Ριζίτες στο Καστέλι Κισσάμου Χανίων στις 6/6/2005.

Οφείλονται θερμές ευχαριστίες σε όλους όσους συνέβαλαν στη πραγματοποίηση του δίσκου αυτού.

Γενική Επιμέλεια Φραγγεδάκης Θοδωρής του Παναγιώτη.

“Το CD αυτό διανέμεται <<ΔΩΡΕΑΝ>> από το
Μ. Σ. Καράνου Η ΡΙΖΑ”

KARANOY 09/06/2007

ΧΟΡΗΓΟΙ

ΝΤΑΟΥΝΤΑΚΗΣ ΤΗΛ:28210 33180

ΡΑΔΙΟ ΡΙΖΙΤΕΣ 92.4 FM STEREO
ΚΙΣΣΑΜΟΣ 28220 22545
